

har selv maattet dele disse Børn i 3 Hold, men at bestæfste 3 Hold paa en Gang, er en meget daarlig Form for Undervisning. Og gaa vi saa til den nederste Klasse paa 7—10 Aar, bliver der det samme Forhold. Det er umuligt at fortælle det samme for Børn paa 10 Aar som for Børn paa 7 Aar, og vil man ikke atter og atter fortælle for de smaa og derved gøre det kedssommeligt for dem, som ere komne videre, bliver Resultatet, at de mindre sidde og høre uden at følge med, fordi de ikke kunne fatte noget af det. Derfor forekommer det mig, at en Reform først og fremmest maa gaa ud paa en rigeligere Klasseinddeling, saa at man tager mindre Hensyn til Skolevejen. Den spiller ikke nær den Rolle, naar der bliver Bogeskoler rundt omkring i Landet. Men skal man gaa dertil at oprette Bogeskoler — og jeg mener nu, at det er den rigtigste Vej og den mindst bekostelige — saa har dette en saa stor Betydning. I vore Dage høre vi jo bestandig og med rette Klager over, at Kommunernes Udgifter vokse Aar for Aar, og derfor er det ogsaa i den Henseende nødvendigt, at man ogsaa tager noget Hensyn der. Saa er det ogsaa langt billigere end f. Eks., at have en Andenlærer ved Skolen. En Kvinde, som uddannedes dertil, maatte kunne nøjes med noget mindre Løn. Saaledes har man ogsaa gjort i Sverige, i Sverige er man gaaet den Vej, at man har rundt omkring det, man der kalder Forstoler, og man betragter Forstolen som et aldeles uundværligt Led i hele Undervisningen. Det er jo anerkendt fra alle Sider, at vi ved Undervisningen trænge til Kvinders Hjælp, og er der noget Sted, hvor Kvinden er paa sin rette Plads, saa er det ved disse Forstoler. En Kvinde vil langt anderledes være i Stand til at undervise de mindste Børn end en Mand og navnlig en Seminarist, naar han lige er udgaaet fra Seminariet, og naar vi fik Mænd dertil, vilde de kun betragte det som en Stilling, de lige i Øjeblikket kunde indtage, men snarest mulig maatte se at komme bort fra. Derfor er det, jeg mener, at det, vi maa gaa til, er dette, og der har jeg ogsaa det Haab, at den ærede Minister vil stille sig meget velvillig over for det. Det hedder nemlig i de Motiver, der ledjagede Lovforslaget, som det blev forelagt i Landstinget:

„Og det er Ministeriets Overbevisning, at en yderligere Stigning i Benyttelsen af de kvindelige Lærerkrafter vil foregaa i Fremtiden, da Bogeskoletanken mere og mere fæster Rod hele Landet over, og Kvinden efter sine medfødte Anlæg er mere skiftet til Leder af Bogeskolen end Manden.“ Der er jeg altsaa fuldstændig enig med den ærede Minister, og jeg haaber derfor ogsaa, at jeg vil blive enig med den ærede Minister, naar jeg nu gaar lidt videre. Jeg mener altsaa, at man skal gaa dertil at oprette Bogeskoler, hvor Børn fra 7 til 10 Aars Alderen kunne blive underviste. Til disse Bogeskoler maa der uddannes Lærere, og derfor tiltrænges der et Seminarium for disse. Der saaldt imidlertid i Lands-tinget Udtalelser, der tog Tanken om Oprettelsen af en Uddannelses-Anstalt for Lærere til Bogeskoler til Indtægt for det foreslaaede Seminarium. Der kom Udtalelser, der gik ud paa, at ved dette Kvindese-minarium kunde man tillige uddanne Lærere til Bogeskolen, idet man sagde, at de kunde opholde sig der en kortere Tid, og efter denne kortere Tids Ophold kunde de gaa ud som Lærere ved Bogeskolen. Man mente altsaa, at Seminariet kunde være, hvad man kunde kalde et „haade-og“. Deri er jeg fuldstændig uenig, det maa være et „enten-eller“. Det er umuligt paa samme Tid at uddanne Lærere til almindelig Skoleeksamen og saa Lærere til Bogeskolen. Jeg tror ikke at tage fejl, naar jeg gaar ud fra den Forudsætning, at et Kursus paa omtrent et Aar vil være tilstrækkeligt til Uddannelsen af Bogelærere. Men nu er det klart, at naar Uddannelsen ikke skal gaa videre, saa kan der ikke fordres Undervisning i de samme Fag af dem, som af dem, der skulle tage Skolelærereksamen. Der maa altsaa være en stærk Begrænsning over for de enkelte Fag, men Begrænsningen maa ogsaa komme frem inden for de enkelte Fag, derfor mener jeg, det er umuligt at forene de to Ting. Derfor mener jeg, at man i Stedet for at gaa den Vej, her er foreslaaet, nemlig at oprette et saadant Statsseminarium, hvortil jeg med den bedste Vilje ikke kan se, at der er nogen Trang til Stede, skulde gaa den anden Vej, at se at saa en Skole i Stand til Uddannelse af Bogeskolelærere, og jeg har det